ԱՄՈՒ, 12 օգոստ. 902.

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՏՆՏԻԿԱՏԻ ԵՒ ՓԱՐԱՁՈՒ

ՀԱՎԱՏՈՒԹԻՒՆ ՓՈՂՈՑ

(Մէր նոյն ժարտոցոյն թիւին)

Ս. Ա. Ժամկոչեան Գեղեցկուհի Ծաղկանց

Ս. Ա. Ժամկոչեան Գեղեցկուհի Ծաղկանց

Ս. Ա. Ժամկոչեան Գեղեցկուհի Ծաղկանց

ՉԱՐԱԶ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐԱՎԱՆԱՏԱՐԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ

Տարի Ա. Թիւ 1 — Գին 5 կոպ.

Ուրբաթ, 3 Յունուար 1903

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐԱՎԱՆԱՏԱՐԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ

Ի. ՏԱՐԵՄՈՒՏՆ 1902—1903

ՂՈՅՈՔՅՈՒ ՂՈՑՅՈՈՈՂՈՈ

Ցանկացողները կարող են բաժանորդագրվել մեր խմբագրատանը, ինչպէս նաև մեր գործակատարների մօտ։

Բաժանորդագրութեան գինը 6.—տասն ռուբլի տարին։

Ցանկացողները կարող են բաժանորդագրուել նաև մեր գործակատարների մօտ։

Գործակատարներ են հանդիսանում Ալեքսանդրապոլի, Ախալքալաքի, Ախալցխայի, Ախտալայի, Բաթումի, Գորիի, Գորիսի, Գրիգորիոպոլի, Դիլիջանի, Զանգեզուրի, Զաքաթալայի, Թիֆլիսի, Լոռու, Կարսի, Կուտայիսի, Հոկտեմբերեան, Ղազախի, Ղարաքիլիսայի, Ղարսի, Նոր-Բայազետի, Շամախու, Շուշիի, Վանի, Վաղարշապատի, Վեդիի, Վրեւանի, Սուրմալուի, Սուրամի, Սուխումի, Սոչիի, Սարդարապատի, Սեւանի, Տաշիր-Պօղոսի, Քութայիսի, Քարաքիլիսայի, Քարվանսարայի, Քեդրոնի, Օլթիի, Օրդուբատի, Օրլովկայի, Օրջոնիկիձէի, Օրտաքէօյի, Օրտուի, Օրուզիեանի, Օրուզիեանի, Օրուզիեան

րավարները Ռօլանտօ չատ մեծ ժողովրդականութիւն վայելող զօրավար մըն է։ Մօնական կը պատկանի երկրին ամէնէն հին ընտանիքներէն մէկուն, որ մեծ դեր մը խաղացած է Վենեզուէլայի Սպանիային ըաժնուելուն առթիւ տեղի ունեցած կռիւներուն մէջ։ Մաթիս անձանօթ մը չէ նաեւ առեւտրական շրջանակներու մէջ. Պլանքոսի խնամիներէն մէկը, կը պատկանի այն սակաւաթիւ Վենեզուէլացիներուն, որոնք իրենց մեծ հարստութիւնը ո՛չ թէ քաղաքականութեան, այլ քաղաքացիի աշխատութեան կը պարտին։ Մաթիս Քարաքասի մէջ ունի արտածման եւ ներածման առեւտրական մեծ հաստատութիւն մը, որուն վարչութիւնը ձգած է սակայն, յորմէ հետէ Քրէսթօ զինքը ելմտական նախարար անուանած է։ Քաղաքական կեանքի մէջ մտնելէ առաջ, Մաթիս երկու անգամ ելմտական նախարար անուանուած է։ Մաթիս երկար տարի ապրած է Եւրոպայի մէջ եւ իսկ նամուած կրթութիւն մը ստացած։ Շատ հաւանական է որ նախագահ ընտրուի, մօտաւոր ապագայի մը մէջ։

★ Պերլինի կէս-պաշտօնական թերթը խօսելով Վենեզուէլայի մէջ տիրող կացութեան մասին, դերման առեւտրականն չահերուն համար չատ ցաւալի կը գտնէ իրողութիւնը, սակայն կը փութայ միեւնոյն ատեն յայտարարել թէ դժգոհութեանց մասին հասած լուրերը նպատակաւոր կերպով չափազանցուած են ամերիկացիներու կողմէ, որպէսզի այս վերջինները մարքերը պատրաստած ըլլան իրենց կողմէ կատարելիք միջամտութեան մը նկատմամբ։

ՔԱՐԱՔԱՍ, 16 օգոստ. — Բորդօ-Բապլօի առջեւ գտնուող օտար մարտանաւերուն, այսինքն գերմանական Ֆալքէ յածանաւուն, աւերիչեան Դօբէքա յածանաւուն, եւ հոլանտական Սուրինամ թնդանօթակիրին հրամանատարները Բորդօ-Բիքոյի վիճուորական հրամանատարին հետ համաձայնութեամբ որոշեցին հետեւեալը այն պարագային համար ուր ապստամբները Բորդօ-Բիքօն գրաւեն— Ամրոցները պէտք չէ ուր քաղաքին այն մասը ռմբակոծեն, որ կր գտնուին օտարականներու ներկայացուցչութիւնները։ Վենեզուէլացիական մարտանաւերու կողմէ քաղաքի այս մասին ռմբակոծման դէմ ազդու կերպով կը բողոքուի։ Մտադրուած ռմբակոծման մը մասին 24 ժամ առաջ պէտք է ղեկոյց ընել։ Օտար մարտանաւերը կը մնան իրենց խարսխած տեղերը եւ պատրաստ են նաեւ ընդունելու՝ իրենց կառավարութեան պատկանած հպատակները։ Այս օտար մարտանաւերը անհրաժեշտ պարագային իրենց պետութեան հպատակներուն պաշտպանութեանը համար նաեւ պահակ զինուորներ պիտի հանեն ցամաք։

ՆԻՒ ՅՈՐՔ, 15 օգոստոս. — Վիլհելմըպատէն կը հեռագրուի թէ Թերթին ներկայացուցիչ մը տեսակցութիւն մը ունեցած է Մանակուասի հետ, որ Պարչելոնան գրաւող ապստամբներուն պետն է։ Զօրավարը յայտարարած է թէ օտարականները կրնան ապահով ըլլալ որ իրենց վրայ որ եւ է ճնշում չպիտի բանեցուի եւ հաղորդած է միեւնոյն ատեն թէ՝ ապստամբները՝ իւրաքանչիւրը 1,000 հոգիէ բաղկացեալ 25 գունդերէ կազմուած են եւ երկրին երկու երրորդ մասը կը գտնուի իրենց իշխանութեան ներքեւ։

ՄԱՆՐ ԼՈՒՐԵՐ

★ Ինչպէս հեռագիրներն հաղորդած էին, Լոնտոնի թաղապետը օգոստ. 16ին կէս օրէ վերջ արքայական գրասանեակով Քօուիս մեկնեցաւ Զրօսանաւուն մտնելու լուրը լսուելուն պէս, մեծ ժողովուրդ մը բոլոր նաւերը թնդանօթի 21 հարուածներով ողջունեցին գոյն ցամաքի մարտկոցներն ալ թնդանօթի հարուածներ արձակեցին իրր ողջոյն։ Արքայական գրասանեակը անցաւ նաւահանգստին նաւերուն կազմած գիծին մէջէն եւ անոնց նաւասպիներուն կողմէ ողջունուեցաւ մեծ խանդավառութեամբ։ Մանաւանդ կերպով ոգեւորիչ աղաղակներ բարձրացուցին օտար մարտանաւերու զինուորները, որոնք ներկայ էին տեսարանին։ Արքայական գրասանեակը նաւահանգստին առջեւէն անցնելէ անմիջապէս վերջը կեցաւ «Բօըլ-Սօվըրէյն» գրասկիր նաւուն դէմը եւ նոյն պահուն բոլոր մարտանաւերու զինուորները միաձայն կտուրբրտ թաղապետին համար «կեցցէ՛»ի աղաղակներով ողջ թնդանօթակոծին, երեկոյին բոլոր մարտանաւերը չքեղ կերպով լուսաւառուեցան։

★ Բորդմաութիէն 16 օգոստ թուականով կը հեռագրուի.—«Օդը չատ գեղեցիկ է եւ ծովը՝ հանդարտ, Նաւահանգստին մէջ 20 զրահապատ նաւեր, 24 յածանաւեր, 15 թնդանօթակիրներ եւ 32 մարտիվիլանալածներ չորուած են հինգ կորգեան վրայ։ Վեցերորդ կարգ մրն ալ կազմուած է օտար մարտանաւերէն։ Թագաւորը կէսօրէն վերջը ժամը 2ին արքայական զբոսանաւով Քօուիսէն մեկնեցաւ Սրիթէտի նաւային հանդէսին ներկայ գտնուելու համար»

★ Զերնովիցէն 16 օգոստոս թուականով կը հեռագրուի թէ անձանօթ պատճառաւ մը, քաղաքին մօտերը ճամբորդներու կառախումբ մը դիծէն ելած է։ Բազմաթիւ վակոններ տապալած են եւ 17 ճամբորդներ վիրաւորուած։ Վիրաւորեալներէն միայն երկուքը ծանր վիճակի մէջ կը գտնուին։

★ Ռույթերի գործակալութիւնը բեքինէն կը հաղորդէ թէ, այն հակառակութիւնը որ Դեզին քաղաքին մէջ Անգլիացիներուն հանդէպ կը տիրէ, այս վերջիններուն կնքած առեւտրական պայմանագրութեան առթիւ, տակաւ չատ բարդ բանակցութեանց տեղի պիտի տայ, զանազան պետութեանց չահերը իրարու հետ համաձայնեցնելէ եւ Չինաստանի տուրքերու դրութիւնը բարւոքելէ առաջ։ Ամերիկա եւ Ճապան մաքսերու բարձրացման, ի մասնաւորի արտածման մաքսատուրքերու դէմ առարկութիւններ կ'ընեն։ Ռուսիա կը հակառակի պայմանագրութեան տրամադրութեանց համաձայն Անգլիոյ եւ Չինաստանի միջեւ համաձայնութեամբ կայսերական մաքսային հաստատութեան իրաւասութեանց ընդարձակուելուն։ Իրաւասութեանց յիշեալ ընդարձակմամբ կայսերական մաքսային հաստատութեան պիտի Անգլիացի մը պիտի ըլլայ, այնքան ատեն որ, Չինաստանի մէջ անգլիական առեւտուրը գերակչիռ վիճակ մը ունի։ Բեքինի Բորթուգալեան դեսպանը յայտարարած է թէ, Բորթուգալ իր ոչ օտոքրագրող մը 1900ի միջազգային պաշտօնական գրութեան, իրաւունք ունի իր ապրանքները Չինաստանի հետ ունեցած իր մասնաւոր պայմանագրի մաքսատուրքերուն վրայ միայն Չինաստան ներածել, վերնանակ ստորագրուած պաշտօնագրին մէջ նշանակուած աւելի բարձր մաքսատուրքերը վճարելու։

★ Պերլինի ազատական թերթի մը մէջ, խորհրդարանական անձնաւորութիւն մը, գերման մաքսային սակագոյնին վրայ կարգ մը յայտարարութիւններ կ'ընէ, յորմէհետէ սակագոյնի յանձնաժողովը աւարտած է արդէն օրինագծին առաջին բերգումը։ Բիչեալ անձնաւորութիւնը մանրամասն կերպով կը ներկայացնէ զանազան այն առարկութիւնները, որոնց համաձայն, Ռայխստագին մէջ նոր սակագոյնի օրինագծին համար մեծամասնութիւն մը կազմելու փորձերը դատապարտուած են անպտուղ մնալու։

★ Քէրբէյն (Ֆրանսա) կը հեռագրուի թէ Բոն-Ռուայլ մասնաւոր վարժարանին փակումը տեղի ունեցած է առանց որ եւ է միջադէպի տեղի տալու։

★ Հայիդիի գլուխէն կը հեռագրուի օգոստոս 16 թուականով թէ Սէն Միչէլի մօտերը, վերջին չորեքշաբթի եւ հինգշաբթի օրերը կոիւներ տեղի ունեցան։ Այս առթիւ բազմաթիւ ապստամբներ եւ վիրաւորներ կան։ Քաղաքը մասամբ աւերակ գարձած է կրակէն։

★ Երէկ հեռագիրը հաղորդեց թէ պատերազմական նախարարութեան դիւանի պետը կազէլ իր հրաժարականը տուած էր։ Այս առաւօտ թղթակիրով մայրաքաղաքս ժամանած թերթերէ կը տեսնուի թէ այդ հրաժարականը արդէն յուլիս ամսէն ի վեր յայտնի էր եւ թէ անձնական պատճառներու արդիւնք էր։ Պատերազմական նախարար Անտէ արդէն ընդունած է կազէլի հրաժարականը։

★ Լոնտոնէն կը հեռագրուի թէ, թերթերու դրածներուն նայելով Սիմլայի (Հնդկաստան) մէջ մաքսային խիստ օրէնքներ դրուած են, որոնք եկած ապրանքներէն տեղի վկայական կը պահանջեն, ասով կարենալ մաքսառելու համար այն փորձերուն դէմ, որով կ'ուզուի խուսափիլ պարզեւատուր չաքարի վրայ դրուած իր հատուցում մաքսատուրքէն։

★ Տանըմարքայի հանրային կրթութեան նախարարը իսորհրդարանին օրինագիծ մը պիտի ներկայացնէ, որով կ'ուսուցարկէ Տանըմարքայի կցումը Պէռնի դրաւոր պայմանագրութեան։

★ Բիլիի տորմիղէն 6 նաւեր օգոստոս 15 ին ժամանեցին Ռիօ տը Եանէյրօ, ուր սպաներուն եւ նաւաստիներուն ի պատիւ հանդէսներ սարքուեցան։

★ Բեկերսպուրկի պերմանական գեսպանը կոմս ֆոն Ալվենսլէպըն Նիքոլա Զարին կողմէ մասնաւոր ունկընդրութեան ընդունուեցաւ։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԱՑՍՕՐՈՒԱՆ

ԲՕՐԹՍՄՈՒԻԹ, 18 Օգոստոս.— Թագաւորը ներկայ գտնուեցաւ Սրիդհէտի մէջ խմբուած նաւատորմին ռազմախրոյճերուն։

ԼՈՆՏՈՆ.—Պարոն Շահր հոս հասաւ եւ կայարանէն ընդունուեցաւ կալլէսի իչխանին կողմէ։

ԼՈՆՏՈՆ.—Պոթա, Տէվլէթ եւ Տըլարէյ զօրավարները այսօր Հոլանտա պիտի մեկնին։

ԲԱՐԻԶ.—Նահանգային խորհուրդներու նստաշրջանը բացուեցաւ այսօր։ Անոնցմէ չատերը քուէարկեցին բանաձեւ մը որով կառավարութիւնը կը չնորհաւորեն՝ Միսթրանեթեանց վերաբերեալ օրէնքը գործադրելուն համար։ Պ. Քոմպ՝ ընդունելով Լա Ռոչէլի նահանգային խորհուրդին ատենապետի պաշտօնը, յայտարարեց թէ խորհուրդը կրնայ վստահ ըլլալ որ ինք Հանրապետութեան պաշտպանութեան պիտի նուիրուի։

ԲԱՐԻԶ.—Ներքին գործոց նախարարութեան հասած հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ բոլոր միաբանական վարժարաններու փակումը, եւ չարտօնուած միաբանութեանց արտաքսումը աւարտած է առանց միջադէպի։ Կառավարութիւնը կը խորհի վարժարաններ հաստատել այն աչակերտներուն համար որոնք միաբանական հաստատութիւնները կը յաճախէին։ Այս վիճակին մէջ, կառավարական վարժարանները չեն կրնար ընդունիլ փակուած վարժարաններու աչակերտներուն մէկ քառորդն իսկ։

ԲԱՐԻԶ.— Նահանգային խորհուրդներու դիւանները մեծագոյն մասը նախարարական կուսակցութեան կը պատկանին։

ՊԵՐԼԻՆ.— Օգը կը չարունակէ գէշ մնալ բովանդակ Գերմանիոյ մէջ։ Լեռնային շրջանակներու մէջ առատ ձիւն կը տեղայ։

ՆԻՒ-ՅՈՐՔ.—Օգոստոս ամիսը երեք այս աստիճան ցուրտ եղած չէր։ Գիւղ եկողներ քաղաք կը վերադառնան։

ԼՈՆՏՈՆ.—Մեքսիկայի Ալիսքօ քաղաքը կործանեցաւ փոթորկի հետեւանքով։ 300 հոգի խեղդուեցան։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 18 օգոստոս.—Կտուրբրտ թագաւորին՝ Պօթա, Տէվլէթ եւ Տըլարէյ զօրավարներուն հետ ունեցած տեսակցութիւնը չատ բարեկամական եղաւ։ Զօրավարները թագուհին ալ այցելելէ վերջ Լորտ Քիչների հետ ըրին առաւօտեան ճաշը։

ԲԱՐԻԶ.—Ֆրանսեւսիամական անհամաձայնութիւնը՝ չնորհիւ Ռուսիոյ միջամտութեան կարգադրուեցաւ ի նպաստ Ֆրանսայի։

ԼՈՆՏՈՆ.—Բոնտոյի դուքսը Պարսից Շահին հետ տեսակցութիւն մը ունեցաւ Տուվոլի մէջ։

ՔՐՈՆԻԿ

Ինչպէս գրած էինք արդէն, այսօր Ս. Պատարագին անուան տօնախմբութիւնը ըլլալով, վարչութեան եկեղեցական եւ աշխարհական անդամները, ինչպէս նաեւ ծանօթ անձնաւորութիւններ Ն. Սրբազնութեան կ'այցելեն։

×

Յուլիս 12ին եւ 14ին տեղի ունեցեր է Մէկրէի ազգ. երկսեռ վարժարանին չրջանաւարտից հանդէսը, նախագահութեամբ վիճակին պատր. փոխանորդ վարդապետին։ Հանդէսին ներկայ գտնուեր են Յարբերդի Կրթական Տեսուչ Բէրիմ պէյ, տիրոջ Թուրք պաշտօնատարներ, ինչպէս նաեւ տասը բազմութիւն մը։ Վարժարանը այս տարի ունի տիպը աղջիկ եւ տասնըչորս մանչ չրջանաւարտներ, որոնք հայերէն, թրքերէն, ֆրանսերէն եւ անգլիերէն կտորներ արտասաներ են հանդէսի մէջոցին։ Վկայականները Բէրիմ պէյ անձամբ բաչխեր է հայրական յորդորներ, եւ աղնիւ թելագրութիւններ ուղղելով չրջանաւարտներուն։ Ի վերջոյ, Պատրիարքական փոխանորդը պարագային յարմար բանախօսութեամբ մը փակեր է հանդէսը։

×

Վանէն կը գրեն մեզ թէ այս տարի, հացի աժնութեան պատճառաւ մեծ թուով տեղի ունեցեր են ուխտագնացութիւնները։ Մի միայն 2000 հոգի, 20 նաւով Աղթամար գացեր են, ուխտի։

×

Կարնոյ մեր թղթակիցը կը գրէ մեզ.— «Ծաղիկ»ի 370 թուով քաղաքիս վարժարաններուն վրայ գրած յօդուածիս մէջ՝ ի գործադրութեան եղած կրթական ծրագրին անբաւականութիւնը չեչտած էի։ Ուսումն. Խորհրդոյ յանձնարարութեամբ եւ Առաջնորդ Ս. Հօր նախագահութեամբ, ուսուցիչները այս մասին խորհրդակցութիւններ կատարած են եւ գիտէք ինչ եզրակացութեան յանգած են. իրենց ծրագիրը Սանասարեանի ծրագրին համաձայնեցնել, այնպէս որ ազգ. վարժարանի ընթացաւարտ՝ այդ հաստատութեան չորրորդ դասարանը կարողանայ ընդունուիլ։ Իր թէ, ինչպէս ըսինք, Սանասարեան վարժարանը յարակից վարժարան մը եղած րլլար եւ յատիտեանպես կարնոյ մէջ հաստատուած եւ կարնեցիներուն սեփականութիւն, եւ ազգ. վարժարանի բոլոր ընթացաւարտներն ալ անխուսափելիօրէն հոն ընդունելու պայմանագրեալ. ասալ իր տեսակին մէջ նորութիւն մըն է արդարեւ. բայց կը հարցնենք.—այն ընթացաւարտները որոնք բաղդ չպիտի ունենան Սանասարեանի աչակերտելու, եւ անչուշտ մեծամասնութիւնը, ինչ պաշտօվ մեկնած պիտի գտնուին վարժարանէն. եւ ազգը՝ որ Սանասարեանի ընթացաւարտներէն իսկ գոհ չէ, ինչ պիտի հասկնայ չորրորդ դասարանի ծրագրով դպրոցէն մեկնող թերաւարտներէն, որոնք դէթ պարզ հայերէն եւ թուքերէն գրելկարդալ մը անգամ սորված չպիտի րլլան. ասկէ զատ, կեդրոն. Ուսումն. Խորհուրդէն սահմանուած ծրագիրը ինչու չպիտի գործադրուի։

*** Քաղաքիս ազգ. հինգ դպրոցներուն համար ընդհանուր Տեսչի մը պէտքը ծանուցուեցաւ։ Կը լսենք թէ՝ Պոլսէն Յակոբ էֆ. Բագրատունի պահանջած է 250 լիրա տարեթոշակ, այդ պաշտօնը ընդունելու համար. գումար մը որ չպիտի ընդունուէր անչուշտ։ Մարկոս էֆ. Աղաբէկեան եւս ինքզինքը ընտրելի ներկայացուցած է. նաեւ մէկ երկու ուրիշներ. տեսնենք ինչ արդիւնք կ'ունենայ. կը յիշենք սակայն որ անցեալ տարի չկրցաւ Ուսումն. Խորհուրդը համաձայնիլ Մարկոս էֆ. Նաթանեանի հետ, որովհետեւ 10-12 ոսկի ամսական պահանջեց. չ'ոտ էր արդիօք Նաթանեանի պէս փորձառու եւ կարող մէկուն համար. բայց . . . Սանասարեանները կրնա՞ն հաճիլ . . . գաղտնիքը հոտ է անչուշտ»

×

Երէկ նկարագրեցինք Բումէլի Հիսարի Ազգ. վարժարանին մրցանակաբաչխութեան հանդէսը՝ որ կիրակի օր տեղի ունեցած էր։ Այդ առթիւ տեղեկութիւն կուտան մեզ թէ վարժարան յաճախող աղջկանց ձեռագործները գրեթէ ամբողջովին ծախուեր են, 3—400 ղրուչի հասոյթ մը թողլով վարժարանին։

×

Բարերդի ազգ. վարժարանաց համար կազմուեր է նոր հոգաբարձութիւն մը, որուն կ'անդամակցին Տէարք՝ Համբարձում Ղազարոսեան՝ ատենապետ, Յակոբ Աղապապեան՝ ատենադպիր, Աղաճան Պալեան՝ գանձապետ, Անդրանիկ Պօյաճեան, Խաչիկ Մ. Պօղոսեան, Արիստակէս Դէորգեան եւ Մարգար Դաչեան։ Վիճակին գաւառ. նորընծայ ժողովն ալ հաստատած ըլլալով Պատրիարքարանի կողմէ, վերակազմուեր են կրօնական եւ քաղաքական ժողովները, իրարքանչիւրը եօթը անդամով եւ կարգ մը փոփոխութիւններով։ Ուսումն. Խորհրդոյ գործերը յանձնուեր են վերոյիչեալ հոգաբարձութեան կազմուեր է նաեւ վանական խորհուրդ մը։

×

Վանայ Սանդուպտի վանքին Հոգաբարձութիւնը, անհաչիւ մատակարարութեան մը պատճառաւ 200 ոսկի պարտքի տակ ինկեր է։ Նպատ չհանելուն՝ Հոգաբարձութիւնը միտք ունի եղեր որդերը ցրուել, եւ ծախել վանքին ոչխարները։

×

Տարէնտէի մեր թղթակիցէն.— «Յուլիս 1 ին տեղի ունեցան Տարէնտէի ազգ. վարժարանին վեց կարգերուն տարեկան հարցաքննութիւնները։ Ընդ նախագահութեամբ Ուրֆայի առաջնորդ Տ. Անանիա Վ. Հազարապետեանի, եւ ի ներկայութեան Տրէնտէի գայմագամ Մուհամմէտ Սրտի պէյին, նախ Ա.ՀԷտ Նայիլ էֆ.ին ու զաւակը Զիա էֆ.ին։ Գոհունակութիւն պատճառեցին աչակերտաց պատասխանները՝ մասնաւորապէս օսմաներէնի մէջ, զոր քննեցին Գայմագամ պէյը ու նախ էֆէնտին անձամբ։ Հայերէն եւ Թուրքերէն ճառեր արտասանուեցան՝ քրոնութեան սկիզբը ու վերջը։ Ժամը 12 ին սկսաւ ու վերջացաւ 9 ուկէսին։ Բննութիւնը փակեց Առաջնորդ Վ. Հազարապետեան, գեղեցիկ բանախօսութեամբ մը իր գոհունակութիւնը յայտնելով դասատուաց, Հոգաբարձութեան անդամոց եւ բոլոր աղջկանց, եւ օրհնելով մանաւանդ կրթութեան աստարող բոլոր նուիրատու աղջկանները։ Ն. Գերապատուութիւնը արեւչատութիւն մաղթեց Վեհ. Սուլթանին համար, Ամանոխ վրդ. ամէն կիրակի կը քարոզէ՝ իբր ժամ մը։ Վարդապետին ալ պատարագեց ու հոգեւորապէս մխիթարեց ժողովուրդը՝ զեղեցիկ ու հոգեչահ քարոզ մը խօսելով։»

×

Բարերդի Ազգ. վարժարանը ուր 100 տուն Հայեր կը գտնուին, մեծ մասամբ նիթանկան չատ հանգոստ վիճակի մը մէջ, վարժարանի յարմար չէնքէ մը զուրկ էր երկար ատենէ ի վեր։ Բարերդի մեր թղթակիցը տեղեկութիւն կուտայ մեզ թէ նոյն գիւղն բարեսէր անկին մը խոստացեր է հոգալ հարկ եղած 30-40 ոսկիի գումարը։

×

Հայ-Յռոմէականաց «Անարատ Յղութիւն» մայրապետական կարգին պատկանող երկու մայրապետներ անձնուիրաբար հիւանդապահի պաշտօն ստանձներ են Հայ-Յռոմէականաց Ս. Ծակոբայ հիւանդանոցին մէջ։

×

Ամասիոյ մեր թղթակիցէն.— Դպրոցական արձակուրդի առթիւ մարզուան զբոսնուելով կը փութամ օրուան խնդիրը եղող պարագայի մը վրայ քանի մը տեղեկութիւններ հաղորդել։ Բոլոր դպրոցները արձակուրդի առթիւ փակուած են. ուսուցիչներէ ոմանց հետ տեսնելով քիչ չատ նպաստաւոր գաղափար մը կազմեցի վերջնթեր տարուան մէջ կատարուած բարեփոխութիւններուն մասին, չնորհիւ անչուշտ ազգ. երկսեռ վարժարաններու տեսուչ Զայրմայր էֆ. Ճերմակեանի։ Օրուան խնդիրը հետեւեալն է.— Ժամանակէ մը ի վեր հոս Լատիններն ու Հայ-Յռոմէականները միասին կը վարէին եկեղեցական, կրթական ու բարեսիրական բոլոր գործերը, հաստատութիւններն ու պետքերը։ Հայ-Յռոմէականները, սակայն, տեսնելով որ այդ պայմաններուն տակ օրըստօրէ իրենց ցեղային արժանապատուութիւնը կորնչացնելու, եւ տոհմային բոլոր կարգ ու սարքերէն, արարողութիւններէն զրկուելու վիճակի ենթարկուած են, ինչ որ զիրենք բոլորովին պիտի ուծացնէր Հայ-Յռոմէական եկեղեցիէն, ուզեցին բաժնուիլ եւ բաժնել բոլոր կրթական ու կրօնական գործերը, գոյքերը։ Այդ առթիւ բարեսիրական հատուածքի մը ունեցած գումարը՝ որ Լատին կրօնաւորներու յանձնուած էր, պահանջեցին։ Այդ մասին երկու հատուածներուն մէջ յառաջ եկած կարգ մը դժուարութիւնները հարթելու համար՝ մասնաւորապէս բննիչ Թոզոլ մը կազմուեցաւ, որուն իբր անդամ եկան Պոլսէն ընդհանուր վերատեսուչ Բէօ Անտրէ, Սեբաստիայէն Մանուկ էֆ. Անտրէեան եւ Բէօ Բուժէ։ Խնդիրը քննուելով՝ լատին կղերին գործած չեղումները երեւան հանուեցան, եւ իբր պատիժ, կ'ըսուի թէ պաշտօնակ պիտի բնեն գան։»

Տէար Գրիգոր Գաբրիէլեան, Տէր եւ Տիկին Զաքարեան, Օրիորդ Պասմաճեան, Տէր եւ Տիկին Յակոբեան եւ Դեւձակեան, Սալայեան, Կարապետեան, Սմբատեան, Պէրպէրեան եւ Հովեան ընտանիքները կը փութան իրենց խորին ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔԸ յայտնել, ամէն ոքի, որ նիեկայ գեներալ Ֆրանսիսկոս Մաքսիմոսի Մաքքոնէի պանամայի յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսին, փութացին իրենց ցաւակցութիւնները յայտնել։

Ազգ. Չիւանդանոց

Հանդուցեալ Տիկին Էլիզ Կ. Աստուածատուրեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպակի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են Հիւանդանոցիս.—Տէարք՝ Պօղոս Պալապանեան 108, Արամ Ճրնարգեան, Յակոբ Թէոսեան, Գրիգոր Սէթեան 95ական, Նաեւ Տէր եւ Տիկին Ն. Պ. Քալհօնեան 108 ղրուչ։

(Հոգաբարձութիւն)

ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ.

Ուսումնարանիս ժԳ. տարեշրջանը կը սկսի Երկուշաբթի, 2/15 սեպտեմբեր 1902։

Աչակերտաց ընդունելութեան պայմաններուն համար պէտք է դիմել Ուսումնարանիս Տնօրէնութեան, Բերա, Եէնի փողոց, թիւ 1, Երկուշաբթի, օգոստոս 26էն սկսեալ։

Ուսումնարանիս ծրագիրն է գաղղիական երկրորդական վարժարաններուն, այս տարի նոր հաստատուած եւ բարեփոխուած, յայտագիրը, տեղական պետութեան յարմարցուած։

Խնամակալութիւն

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍ. ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆԻ

Բերա, 6/19 օգոստոս 1902 1—10

ՏՅՈՒՆՈՒՈ ՍԻՒՀ

ԿԱՏԱ

ՎՐԺՎԻՎՈՑՈՒՄ ՏԵ ՎԱՆՈՒՈՒ

Ա.

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԳԱՑՈՒՅԶՎՑ

Ասիկա ամէն մարդու համար չէ։ Ասիկա ամէն բեմբասի ժողովուրդի համար չէ։ Ասիկա ամէն ինքնասէր ու ինքնավստահ մարդու համար չէ։ Ասիկա ամէն ինքնագոհ ու ինքնագոռոզ մարդու համար չէ։ Ասիկա ամէն ինքնահաճոյ ու ինքնահաւան մարդու համար չէ։ Ասիկա ամէն ինքնաբաւական ու ինքնակուշտ մարդու համար չէ։ Ասիկա ամէն ինքնակոչ ու ինքնակոչիկ մարդու համար չէ։ Ասիկա ամէն ինքնակոչնակ ու ինքնակոչնակաւոր մարդու համար չէ։ Ասիկա ամէն ինքնակոչնակաւոր